

Van water word je een ander mens

Schoon zijn is voor ons heel gewoon. Iedereen heeft wel een bad of douche. En elke dag douchen is voor de meeste van ons de normaalste zaak van de wereld. We hebben ook voldoende schoon water. We missen het pas als we het even niet kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld als de waterleiding tijdelijk wordt afgesloten, omdat er iets gemaakt moet worden. Dan pas merk je hoe vaak je de wc doortrekt en hoe vaak je je handen wast.

Achtergrondinformatie:

Het bijbelse begrip reinheid is echter niet hetzelfde als wat wij onder schoon en fris verstaan. Reinheid in de bijbel wil zeggen: heelheid, vergeving, op de goede weg worden gezet.

Onreinheid wordt in de bijbel vaak melaatsheid genoemd (tegenwoordig beter bekend als lepra). Toch moet je het begrip melaats in de bijbel anders uitleggen. Melaatsheid wil in de bijbel zeggen: alles wat kapot is en geheeld moet worden. Melaats of onrein is de mens die niet leeft zoals God dat wil. De mens die weer op het juiste pad gebracht moet worden.

In Leviticus 16 gaat het over de grote Verzoendag (wordt altijd nog gevierd op 7 oktober). Verzoening is een moeilijk woord. Maar als je bedenkt dat het woord "zoenen" erin zit, dan kun je het misschien makkelijker begrijpen en onthouden. Je zoent iemand, als je van hem houdt, als je iemand wilt troosten, of als je iets wilt goed maken. Verzoening wil zeggen: Vergeving, omkeer, heel maken wat kapot gemaakt was, opnieuw beginnen. Kortom: reiniging.

Het Joodse geloof heeft verschillende reinigingsvoorschriften bijvoorbeeld het rituele bad. Dit wordt gebruikt voor niet-Joden die Jood willen worden. Mannen die tot het Jodendom worden toegelaten, worden eerst besneden. Een paar weken later worden ze gedoopt. Vrouwen worden alleen gedoopt.

Het bijbelverhaal van Naaman laat het reinigende aspect van het water duidelijk naar voren komen.

Naaman wordt van zijn melaatsheid gereinigd door zich zeven keer in de Jordaan onder te dompelen. Lees: Naaman wordt dan een ander mens. Naaman is gaan geloven in de God van Israël.

Om te vertellen

Vrij verhaal over Naaman (2 Koningen 5)

Naaman, de baas van het leger (bevelhebber) staat voor een groep soldaten. De soldaten moeten marcheren, en Naaman commandeert ze. Hij loopt te schreeuwen en te brullen. Hij geeft de soldaten flink op hun donder, als hun kleding niet goed zit of als ze iets verkeerd doen. De soldaten luisteren goed naar hem, en doen direct wat Naaman zegt.

Wanneer de werkdag er voor Naaman op zit, loopt hij naar huis. Hij loopt erg deftig, met een kaarsrechte rug. Want ja, hij is een belangrijke man, en dan behoort je je deftig te gedragen. De mensen die hem op straat tegenkomen kijken vol bewondering naar hem en groeten hem onderdanig. Zodra Naaman thuis komt, is hij gebroken. Dat wil zeggen: hij kan niet meer... Naaman gaat op zijn bed liggen, en wil niemand meer zien. Alleen maar slapen.

Is Naaman zo moe van het werk? Dat zijn onze vaders en moeders ook weleens. Ze doen dan even een "tukje" en zijn daarna weer lekker fit. Nee, Naaman heeft een ander probleem. Hij zit onder de lelijke plekken, en die jeuken enorm. Daar heeft hij dag en nacht heel veel last van. Hij ligt alsmaar te krabben. Want hij heeft nog geen geschikte zalf of medicijnen. Gelukkig draagt hij als bevelhebber

altijd een uniform. Want als de soldaten wisten dat hij allemaal van die plekken op zijn lichaam had, dan zouden ze hem alleen maar uitlachen en de spot met hem drijven. En waar zou hij dan blijven met zijn gezag?

De slavin van Naaman weet van zijn ziekte. Zij is wel bezorgd om Naaman en praat daarover met Naamans vrouw. Ze zegt: "Het is wel raar. Op zijn werk doet uw man zo stoer, en de mensen mogen ook niets aan hem zien, maar thuis is uw man een wrak. Ik weet wel een oplossing. In Israël, het land waar ik vandaan kom, woont een man. Het is een profeet. Zijn naam is Elisa. Elisa is een man van God. Hij is erg wijs, en heeft al heel veel mensen geholpen. Ik denk dat hij uw man wel kan helpen."

Naaman vindt het wel een goed idee. Hij krijgt toestemming van zijn baas, de koning van Aram. De koning van Aram schrijft een brief voor de koning van Israël, met de vraag of hij Naaman beter kan maken.

Naaman gaat op reis. Hij neemt personeel mee, en heel veel goud, zilver en dure kleding. Hij wil de koning van Israël een grote beloning geven als hij weer beter wordt.

De koning van Israël kan Naaman niet beter maken. Elisa hoort dit en laat de koning weten: "Laat Naaman maar bij mij komen." Naaman en zijn knechten gaan naar het huisje van Elisa. De knecht van Elisa, Gehazi doet de deur open. "U moet zeven keer kopje onder gaan in de Jordaan", zegt Gehazi. Naaman wordt boos. Hij is beledigd. De bevelhebber in hem komt naar boven. Wat denkt die Elisa wel. Dat een belangrijk mens zoals ik, me ga wassen in dat kleine snertriviertje (de Jordaan is op zijn smalst maar een heel smal stroompje; als je je benen wijd uitspreid sta je met elke voet aan een kant). Ik ga wel weer terug naar mijn eigen land. Daar hebben ze veel mooiere en grotere rivieren.

De knechten van Naaman durven hem tegen te spreken. "Maar meneer, het is toch een hele simpele opdracht. Baat het niet, dan schaadt het ook niet. Waarom probeert u het niet? Naaman blijft boos. Denken jullie nu werkelijk dat het zo makkelijk was om te buigen voor die God van Israël. Nou, mooi niet. Maar de knechten houden vol. "U kunt het wel", zeggen ze tegen Naaman. Naaman blijft mopperen, maar uiteindelijk doet hij toch wat zijn knechten hem adviseren. Hij gaat zeven keer kopje onder, zoals Gehazi tegen hem gezegd had.

Na de zevende keer komt Naaman weer aan de kant. De plekken zijn weg. Hij heeft geen jeuk meer. Naaman voelt zich blij en dankbaar. Hij gaat naar het huis van Elisa. Naaman wil Elisa cadeaus geven. Elisa wil de cadeaus niet aannemen. Want zegt Elisa: ik heb jou niet beter gemaakt, dat heeft de God van Israël gedaan.

Naaman gaat weer terug naar zijn land. Hij neemt een zakje aarde mee uit Israël. Naaman wil zo een klein stukje van het heerlijke land meenemen, om dit land en zijn God nooit te vergeten. Naaman belooft God dat hij nooit meer offers zal brengen aan de afgoden, maar alleen de God van Israël wil eren.

Naaman blijft de bevelhebber, die keurig rechtop loopt. Maar hij is een ander mens geworden. Hij doet niet meer alsof..., en hij is een stuk vriendelijker voor de soldaten en alle andere mensen geworden.

Om te zingen

Allewiejo nr. 281: Wil je wel geloven
Allewiejo nr. 286: Zolang er mensen zijn
Zie het werkblad

Om te doen

Het verhaal van Naaman leent zich uitstekend voor een rollenspel.

Rollen:

- Naaman
- Een groep soldaten
- Inwoners van de stad (niet per se nodig)
- Slavin van Naaman
- Vrouw van Naaman
- Huispersoneel van Naaman
- Koning van Aram
- Kamelen (lastdieren, Naaman rijdt hierop, zij dragen ook de zware spullen en cadeaus)
- Koning van Israël
- Knecht van Elisa
- Wat spullen die als cadeaus kunnen dienen

Werkwijze:

- Vertel het verhaal
- Geef zonodig wat achtergrondinformatie.
- Laat de kinderen het verhaal in eigen woorden navertellen om te kijken of ze het begrepen hebben.
- Zet zonodig enkele kernwoorden op een flap-over.
- Verdeel de rollen.
- Laat de kinderen vervolgens het verhaal naspelen. Laat ze maar lekker improviseren en hun eigen woorden gebruiken.

Carolina Rovers

WERKBLAD

Twee liedjes uit Allewiejo

WIL JE WEL GELOVEN

uit: Hanna Lam en Wim ter Burg/Alles wordt nieuw uitgeverij G.F. Callenbach BV te Nijke

Tekst: Hanna Lar
Melodie: Wim ter Bur

Musical score for 'Wil je wel geloven' in G major, 4/4 time. The score consists of four staves. The first staff shows the melody with lyrics: 'Wil je wel geloven dat het groeien gaat'. The second staff continues the melody with lyrics: 'klein en ongelooflijk als een mosterdzaad,'. The third staff continues with lyrics: 'dat je had verborgen in de zwarte grond,'. The fourth staff concludes with lyrics: 'en waazuit een grote boom ontstond.' Chord markings include G, Emin, amin, and D.

Wil je wel geloven
het begin is klein,
maar het zal een wonder
boven wonder zijn.
Als je het gaat wagen
met Gods woord alleen;
dan gebeuren wonderen
om je heen.

Wil je wel geloven
dat je vrede wint,
als je vol vertrouwen leeft, zoals een kind.
Als je een geloof hebt
als een mosterdzaad,
groeit de liefde uit
boven de haat.

ZOLANG ER MENSEN ZIJN, IS ER NOG

Ton van Erp
Henk Jongerius

Musical score for 'Zolang er mensen zijn, is er nog' in G major, 4/4 time. The score consists of two staves. The first staff shows the melody with lyrics: 'Zo lang er mensen zijn is er nog tijd ge - noeg'. The second staff shows the accompaniment with lyrics: 'om hem de hand te rei - ken die ons verge ving vroeg.' Chord markings include G, G B7 E7, C, C, G, B, B7, E7, C, C, G, and D.

2. Zolang er mensen zijn is het nog niet te laat om hem de weg te wijzen die haast verloren gaat.
3. Zolang er mensen zijn weet al wie eenzaam is er kan een morgen komen na nachten vol gemis.
4. Zolang er mensen zijn is niemand ooit te groot om anderen te redden uit hopeloze nood.
5. Zolang er mensen zijn hebben wij goed moed een wereld op te bouwen waar liefde leven doet.
6. God, die het leven schiep, laat het zo altijd zijn en wees herscheppend bij ons zolang er mensen zijn.